

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Norges Småkraftverk AS
Postboks 9
1375 BILLINGSTAD

Vår dato: 13.10.2015
Vår ref.: 201106573-33
Arkiv: 312/075.A0
Deres dato: 10.03.2015
Deres ref.:

Saksbehandler:
Erlend Støle Hansen
22 95 98 26 / esha@nve.no

Norges Småkraftverk AS – Søknad om tillatelse til utbygging av Åselvi kraftverk i Åselvi i Luster kommune i Sogn og Fjordane – NVEs vedtak

NVE mener at Åsafossen har stor landskapsmessig verdi, både isolert sett og som en del av opplevelsen ved den nasjonale turistveien Sognefjellsveien. NVE registrerer at alle høringsparter som tar stilling til utbyggingsspørsmålet fraråder en utbygging. NVE mener ulempene for allmenne og private interesser er større enn fordelene, og kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt. NVE kan ikke se at det finnes realistiske avbøtende tiltak som vil redusere ulempene i tilstrekkelig grad. Etter vårt syn er det uheldig at søker ikke er kjent med prosjektet og kan anvise alle delene av prosjektet for NVE og høringsparter på befaring. NVE gir ikke konsesjon til bygging av Åselvi kraftverk.

Søknaden

Norges Småkraftverk AS søker om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å bygge Åselvi kraftverk i Luster kommune i Sogn og Fjordane. Kraftverket vil utnytte et fall på 635 m i Åselvi med inntak på kote 650 og kraftstasjon på kote 15. Vannveien på omtrent 1400 m er planlagt som 1235 m profilboret tunnel i øvre del og 165 m nedgravd rørgate i nedre del. Inntaket er planlagt bygget ved hjelp av helikopter og det er planlagt om lag 40 m ny permanent vei til kraftstasjonen. Middelvannføringen er 388 l/s og kraftverket er planlagt med ei maksimal slukeevne på 776 l/s. Åselvi kraftverk vil etter fremlagte planer få en installert effekt på 4,3 MW og estimert årsproduksjon på omtrent 11,8 GWh. Utbyggingen vil føre til redusert vannføring på ei 1250 m lang elvestrekning i Åselvi. Det er planlagt slipp av minstevassføring fra inntaket på 51 l/s i perioden 1/5-30/9 og 17 l/s resten av året.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. Kraftstasjonsområdet ble befart av NVE den 15.9.2015. De øvrige delene av prosjektet ble ikke befart da søkers representant ikke var kjent med tiltaksområdet. NVE ser det som uheldig at søker ikke er kjent med tiltaksområdet og kan anvise alle delene av prosjektet for NVE og høringsparter på befaring.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

NVE har mottatt følgende høringsuttalelser:

Luster kommune fraråder at det blir gitt konsesjon til Åselvi kraftverk.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane (FM) fraråder sterkt at det blir gitt konsesjon til Åselvi kraftverk. FM peker på at utbyggingen vil redusere vannføringen i Åsafossen, som er et svært viktig landskapselement ved nasjonal turistvei, og innfartsvei til nasjonalpark og viktige friluftsområder. FM mener en utbygging også vil påvirke viktige naturtyper og friluftsverdier knyttet til tursti langs elva.

Sogn og Fjordane fylkeskommune fraråder at det blir gitt konsesjon til Åselvi kraftverk. Fylkeskommunen har lagt vekt på at en utbygging vil redusere Åsafossen vesentlig som landskapselement i et område som er svært viktig i reiselivssammenheng.

Statens vegvesen og Direktoratet for mineralforvaltning har ingen spesifikke merknader til søknaden.

SFE Nett og Luster Energiverk uttaler at Åselvi må sees i sammenheng med Døsjagrovi og Bergselvi kraftverk, og at transformator i Fortun må skiftes. Linja Skjolden-Fortun må forsterkes. Kostnadene for disse nettoppgraderingene er for Åselvi beregnet til 3,7 MNOK.

Villreinnemnda for Sogn og Fjordane uttaler at inntaket er tenkt plassert i et område som villrein kan komme ned på tidlig vår. En bør vise varsomhet i april og mai og stoppe anleggsarbeider hvis rein trekker nedover i den aktuelle dalen.

Sogn og Fjordane Turlag går sterkt imot konsesjon til Åselvi kraftverk og peker på viktigheten av landskapselementet Åsafossen og verdien av fossen for friluftsliv, turisme og næringsliv. I tillegg peker turlaget på at det er biologiske verdier langs elva.

Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane går sterkt imot utbygging av Åselvi og de mener tiltaket vil ha store negative konsekvenser. De viser til fossens verdi for landskap og naturtyper i og ved den berørte elvestrekningen.

Vassbakken Kro og Camping er negativ til en utbygging og trekker fram verdien av Åsafossen som landskapselement, attraksjon for turister/gjester og viktigheten av fossen for næringsgrunnlaget til campingplassen.

NVEs vurdering

Middelvannføringen i Åselvi er beregnet til 388 l/s, og kraftverket er planlagt med en slukeevne på 200 % av middelvannføringen. I følge søknaden vil det være 64 dager med vannføring høyere enn maksimal slukeevne. 5-persentilene er lagt til grunn for omsøkt minstevannføring og er 51 l/s på sommeren og 17 l/s på vinteren. NVE mener reduksjonen i vannføring i Åsafossen som følge av en utbygging vil være et vesentlig moment i vurderingen av søknaden.

Søknaden omtaler fossen følgende: «Åsafossen er et markert landskapselement langs rv. 55 som er en nasjonal turistvei. Utbyggingen av kraftverket vil gi en betydelig reduksjon i vannføring utenom i flomperioder. I et middels år vil det være 64 dager med høyere vannføring enn slukeevne + minstevannføring. Utbygger mener dette er tilstrekkelig for at fossen fortsatt skal fremstå som et markert landskapselement.» Søknaden konkluderer med middel til stor negativ konsekvens for landskap ved en utbygging av Åselvi kraftverk som omsøkt.

I *Regional plan med tema knytt til vasskraftutbygging* for Sogn og Fjordane ligger Lustrafjorden i fjordlandskap. Åsafossen er synlig fra Lustrafjorden inne ved Skjolden, og må i så måte kunne sies å være i ytterkant av fjordlandskapet. Planen nevner også Skjolden som én av syv viktige

cruisedestinasjoner i Sogn og Fjordane. Det er også knyttet sterke reiselivsinteresser til den nasjonale turistveien rv. 55 Sognefjellsveien. Veien er en av de mest brukte reiserutene i fylket for turister. FM skriver i sin høringsuttalelse at årlig persontrafikk er 270 000 personer langs rv. 55, hvorav mange er turister. Tilgjengeligheten til Åsafossen er i de senere årene bedret gjennom bygging av parkeringsplass og sti helt opp til fossen.

Åsafossen sett fra rv. 55 like ved fossen (t.v) og Åsafossen sett fra rv. 55 på avstand med Skjolden i forgrunnen (t.h). Foto: NVE.

NVE registrerer at alle høringsuttalelser som tar stilling til utbyggingsspørsmålet fraråder en utbygging av Åselvi kraftverk. De fleste av disse høringsuttalelsene peker på negative konsekvenser for landskap og reiseliv ved fraføring av vann i Åsafossen som de viktigste grunnene til å fraråde prosjektet. Søker har i søknaden og svar på høringsuttalelser uttalt at planlagt minstevannføring, slukeevne og tilsig fra restfelt etter deres syn gjør at Åsafossen fortsatt vil fremstå som et markert landskapselement etter utbygging.

NVE mener en utbygging av Åselvi kraftverk vil redusere inntrykkstyrken av Åsafossen vesentlig, og dynamikken i vassdraget vil i stor grad forsvinne. Tatt i betraktning fossens verdi som landskapselement, nærhet til Nasjonal turistvei og i ytterkant av fjordlandskapet, mener vi konsekvensene er uakseptable. NVE kan ikke se at det finnes realistiske avbøtende tiltak som vil redusere ulempene i tilstrekkelig grad, herunder høyere minstevannføring. I Olje- og energidepartementets *Retningslinjer for små vannkraftverk* går det fram at en skal være varsom med å gi konsesjon til småkraftverk i fjordlandskap, og der utbygging kan redusere verdien av særlige verdifulle landskapselement. Fjordlandskapet med Åsafossen får i denne sammenheng en ekstra verdi i et område som er av betydning for reiselivet.

NVE vektlegger Åsafossens synlighet, tilrettelegging og nærhet til den nasjonale turistveien rv. 55, og at fossen også er synlig fra Skjolden og innerst i Lustrafjorden. NVE mener dette er tungtveiende argumenter i vurderingen av søknaden om Åselvi kraftverk.

Konklusjon

NVE mener at Åsafossen har stor landskapsmessig verdi, både isolert sett og som en del av opplevelsen ved den nasjonale turistveien Sognefjellsveien. NVE registrerer at alle høringsparter som tar stilling til utbyggingsspørsmålet fraråder en utbygging. NVE mener ulempene for allmenne og private interesser er større enn fordelene, og kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt. NVE kan ikke se at det finnes realistiske avbøtende tiltak som vil redusere ulempene i tilstrekkelig grad. Etter vårt syn er det uheldig at søker ikke er kjent med prosjektet og kan anvise alle delene av prosjektet for NVE og høringsparter på befaring. NVE gir ikke konsesjon til bygging av Åselvi kraftverk.

NVE har ikke vurdert i hvilken grad tiltaket kan være i konflikt med andre allmenne interesser som for eksempel biologisk mangfold. Vurderingene knyttet til fossens verdi for landskapet og nærhet til den nasjonale turistveien, er alene nok til å konkludere med at konsesjon ikke kan bli gitt.

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jmfør forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Direktoratet for Mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Luster Energiverk AS
Luster kommune
Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane
Norges Småkraftverk AS v/David Inge Tveito
SFE Nett AS

Sogn og Fjordane fylkeskommune
Sogn og Fjordane Turlag
Statens Vegvesen - region vest
VASSBAKKEN KRO & CAMPING AS
Villreinnemnda for Sogn og Fjordane